

Finlandssvenska
teckenspråkiga r.f.

Årsberättelse 2013

Innehåll

1. Ordförandes hälsning
2. Om föreningen Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.
3. Verksamhet 2013
4. Uppvaktning och representation
6. Kulturverksamhet
7. Informationsverksamhet
8. Project
9. Arbetsgrupper
10. Organisation
11. Slutord

Inledning

Under år 2013 har mycket hänt framförallt i och med det ett år långa projekt Visual Bridge Nyland. Det var ett bra och lyckat genomfört projekt. Man kan konstatera att det var ett bra sätt, att koncentrera sig på ett begränsat område och lära sig för att lättare lyckas i större omfattning senare. För föreningen var det lyckat med att ha två projekt samtidigt under 2013. De kunde få bra stöd av varandra i arbetet. Visual Bridge Nyland och Accola-projektet har samarbetat speciellt med webbplats, och informationsarbete. Visual Bridge Nyland gjorde ett fint arbete med kartläggning och kurs/seminarium. År 2014–2015 skall Accola-projektet fortsätta på samma sätt i övriga Finland.

Språkarbete

Det finlandssvenska teckenspråket är ett hotat språk. Föreningen har i arbetsgrupp för "Språkplan för revitalisering av det finlandssvenska teckenspråket" deltagit i kamp för att få tillbaka språket i mer aktiv form. Arbetsgruppen har under 2013 gjort uppvaktningar, och förberett samt skickat en ansökan till UNESCO om att bevara och bevaka det finlandssvenska teckenspråket som hotat språk. Om vi får en sådant erkännande, är det lättare att få uppmärksamhet och skydd för språket.

Media

Utvecklingen för mer teckenspråk i olika webbsidor har varit lite långsam under 2013. Genom projektarbete med uppmärksamhet om tillgänglighet för teckenspråkiga i offentlig information har några försökt utveckla mer finlandssvenskt teckenspråk, t e x Helsingforsregionens webbplats. Föreningen har arbetat med intressebevakning i olika sätt och spridit information om teckenspråk. Det är en långsiktig process att få kontakt och påverka om vårt mål med tillgänglighet för teckenspråkiga till offentlig information. Att uppvakta politiker är viktigt, men räcker inte. Det krävs samarbete med många olika parter.

Barn och ungdom

Föreningen har länge funderat över insatser för barn och ungdom. Under året gjordes ett bra steg framåt i och med grundande av en klubb för finlandssvenska teckenspråkiga barn och ungdomar. Genom denna klubb kan ordnas olika aktiviteter för dem. Vi hoppas på utökat samarbete med andra organisationer och få positiv utveckling.

Kulturverksamhet

Det har inte varit så stora egna händelser inom kulturområdet för finlandssvenska teckenspråkiga. Det har ändå varit flera kulturhändelser där medlemmar deltagit och fått umgås tillsammans. Vi hoppas det kommer mer utveckling inom kulturområdet framöver. Under året hade vi ingen kulturkoordinator anställd men kämpar för att kunna få det i framtiden.

Framtida strategi

Vi har en vision om ett samhälle med teckenspråkig service och teckenspråkigt vardagsliv. Föreningen har begränsade resurser, därför satsar vi på ökat samarbete med andra. Vi måste informera politiker och myndigheter vad finlandssvenska döva behöver. Med förståelse och kunskap är det lättare att få resultat och skapa samarbete.

Jag vill tacka alla medlemmar för ert stöd till föreningen under året. Varmt tack till de medlemmar som hjälpt aktivt och gett tid och kraft till verksamheten. Speciellt vill jag teckna "tack" till de som gett ekonomiskt stöd till föreningens verksamhet, det betyder väldigt mycket för oss.

Håkan Westerholm, Ordförande Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.

2

OMFÖRENINGEN LANDSSVENSKA TECKENSPRÅKIGA R.F.

HISTORIK

Finlandssvenska teckenspråkiga r.f. bildades den 6 april 2002, föreningen registrerades den 6 juni 2002.

FINLANDSSVENSKA TECKENSPRÅKIGA RF:S ÄNDAMÅL

- grundar föreningen oregistrerade underavdelningar och klubbar för främjandet av medlemmarnas hobby-verksamhet.
- ordnar föreningen möten
- tar föreningen initiativ och gör framställningar för förbättringen av dövas ställning inom verksamhetsområdet samt ger den utlåtanden i frågor som gäller dövhet
- främjar föreningen teckenspråkets ställning
- främjar föreningen dövas kulturella verksamhet och tillgång till det allmänna kulturutbudet
- idkar föreningen utbildnings- och upplysnings-verksamhet genom att ordna kurser, rådgivning, föredrag och föreläsningar samt studiecirkel verksamhet
- idkar föreningen ungdoms- och yngre tonårsverksamhet i samarbete med ungdomsklubbarna, också med beaktande av flerhandikappade döva
- samarbetar föreningen intensivt med skolor, föräldraföreningar och församlingar för att åstadkomma förbättringar i frågor som rör barnens skolgång
- idkar föreningen pensionärsverksamhet
- idkar föreningen idrotts- och motionsverksamhet
- ordnar föreningen rekreationsverksamhet
- idkar föreningen informations-, publikations- och förlagsverksamhet
- strävar föreningen efter att öka dövas och andra teckenspråkigas möjligheter till medverkan genom att informera om och förmedla kommunernas och samfundens service samt genom att försöka få myndigheterna att beakta teckenspråkiga medborgare i tillgången till information och service
- ordnar föreningen anpassningsträning och tolktjänst
- deltar föreningen i samarbetet med övriga hörsel- och andra handikapporganisationer och myndigheter på kommunal och länsnivå samt vidtar föreningen övriga åtgärder, som tjänar dess syften och förbättrar teckenspråkigas ställning

3

VERKSAMHET 2013

Föreningen arrangerar regelbundet medlemsträffar utöver andra program där döva medlemmar deltar (se nedan). År 2013 hölls 6 träffar. Där har varit information, diskussioner om aktuella ämnen och socialt samkväm med kaffeservering. Medlemsträffarna har oftast hållits på föreningens kansli, Tilkkgatan 7 i Helsingfors.

MORS DAG FIRANDE 19.5, Helsingfors

Föreningen firade Mors Dag med smörgåstårter till 9 mammor på föreningens lokal. Det blev trevlig gemenskap och samvaro.

ÅRSMÖTE 23.3, Dickursby, Vanda

Föreningens stadgeenliga årsmöte hölls i Sokos hotell Dickursby med 21 deltagare. Till styrelsen valdes Håkan Westerholm (ordförande), Janne Kankkonen (vice ordförande), Stig Engblom (sekreterare) samt styrelsemedlemmar Rolf Westerlund och Tomi Peura.

VAPPEN-FEST, 28.4, Helsingfors

Våren och Valborg firades tillsammans i föreningens lokal, glatt program och många glada minner med 23 deltagare. Samtidigt informerades från projekt VisualBridge Nyland.

SOMMARGRILLFEST 24-26.5, Hummeldal, Tenala

Sommarträff med grillmat och simning varvades med diskussioner om aktuella ärenden för finlandssvenska teckenspråkiga. 31 personer kom i 13 bilar till platsen.

4 UPPVAKTNING OCH REPRESENTATION

Föreningen fick uppvakta republikens president Sauli Niinistö 7.2, och överlämnade föreningens egen historikbok. Ordförande Håkan Westerholm var glad att få presentera finlandssvenska döva och föreningens målsättningar. President Niinistö var intresserad av teckenspråken och ställde frågor om skillnader mellan finskt och finlandssvenskt teckenspråk. Från Finlandssvenska teckenspråkiga r.f. representerade ordförande Håkan Westerholm och projektledare Johan Hedrén. Finlands Dövas Förbunds ordförande Jaana Keski-Levijoki och verksamhetsledare Markku Jokinen kom med på inbjudan till besöket.

På sommaren var stora festligheter i Jakobstad. Föreningen ordnade möjlighet för döva från Södra Finland att delta, med små bussar från södra Finland 13–14 juli. 16 personer från Finlandssvenska teckenspråkiga r.f. kunde på detta sätt också delta i Jakobstadsnejdens dövas förening 90årsfest och för Dövstumskolans 150års fest. Där blev många fina program och tal, och över 90 personer var med på festen!

5

SAMARBETE OCH SPRÅKUTVECKLING

Två tolkstuderande från HUMAK kom på besök 17.8 till Svenska allmänna träff, där de gjorde intervju med finlandssvenska döva om deras upplevelse av hinder med tolkbeställningar. Tolkstuderande ville samla information för sitt slutarbete.

17.11 presenterade Signwiki projekt med Janne Kankkonen och Päivi Mäntylä till föreningens medlemsträff. De berättade om sitt arbete och projektets insamling av olika tecken.

Barnkonventionsdagen den 20.11 uppmärksammades med olika program i köpcentret FORUM i Helsingfors centrum. Samordnare var Luckan i Helsingfors. Finlandssvenska teckenspråkiga r.f. var på plats med några vuxna döva som "samtalade" på teckenspråk med barn genom våra teckenspråksdockor. Det var flera som blev intresserade och nyfikna på teckenspråk, också med temat "Säg hej till mig!" passade bra på detta sätt.

6 *KULTURVERKSAMHET*

Finlands Dövas Förbund arrangerade år 2013 Seniorernas kulturdagar i Helsingfors på Alexandersteatern. Programmet var mångsidigt och uppskattades av deltagarna. Bland dessa var ett tiotal finlandssvenska döva. Rolf Westerlund deltog med en uppvisning i kort berättelse. Rolf fick också pris i fototävlingen på kulturdagarna.

7

INFORMATIONSVERKSAMHET

FINLANDSSVENSKA DÖVAS BLAD

Under året har Finlandssvenska teckenspråkiga r.f. utgivit 2 nummer, i 250 ex, med eget registreringsnummer; Issn 1797-706. Tidningen ges ut med finansiellt stöd från Konstsfundet. Den sänds till medlemmar, kontaktpersoner i olika finlandssvenska organisationer och till anställda i Finlands Dövas Förbund. Föreningens ordförande och de anställda sammanställer tidningen. Ordförande Håkan Westerholm står som ansvarig utgivare samt chefredaktör.

TEXT-TV

Finlandssvenska teckenspråkiga r.f. skriver in aktuella meddelanden på föreningens egen sida i Text-TV (sidan 797) hos Rundradion (YLE).

HEMSIDAN

Finlandssvenska teckenspråkiga r.f. har egen internet hemsida på adressen www.dova.fi. Där publiceras både nyheter från egna föreningens händelser och från Finlands Dövas Förbund.

WEBB-TV

Föreningen har utvecklat egen webb-tv med nyheter och dokumentärer på teckenspråk i webbsidan "Teckeneko". Föreningens medlemmar och många andra teckenspråkiga har regelbundet och gärna följt med information på teckenspråk, på adressen www.teckeneko.fi. Information skickas också på Teckenekos egen Facebooksida.

BROSCHYR

Smått och gott om döva" – informationsbroschyr på svenska om finlandssvenska döva har varit mycket populär att dela ut vid olika uppvaktningar och till besökare på vår förenings träffar eller i kansliet.

VYKORT

Vykort med handalfabetet delades ut på olika platser där föreningen deltagit i arrangemang. 2013 användes de bland annat på Internationella Dövas Vecka, då projektanställda varit på plats i Järnvägsstationen med information om finlandssvenskt teckenspråk.

Föreningen har haft två projekt under år 2013. Visual Bridge Nyland fick understöd från Nylands Närings-, Trafik och Miljöcentral (NTM) som fördelar EU-stödpengar ur EURA-potten. Accola projektet fick understöd från RAY för 3 år.

VISUAL BRIDGE NYLAND

VisualBridge Nyland årsberättelse 2014

Projektet tog slut sista februari i året 2014. Under de två sista månaderna var fokus på avslutande och förberedande inför slutseminarium. En projektassistent anställdes på timmar, Johan Hedrén från första veckan i januari till projektets sluttid. En av projektarbetarna, Oscar Lönnholm, var pappaledig under 21.1 – 5.2.2014 på grund av en ny familjemedlem.

Efter att ha annullerat ett kommunseminarium i november fick projektarbetarna åter anordna seminariet. Seminariet med temat "Offentlig teckenspråksinformation på webbsidor – hur ska teckenspråkig information produceras i en webbsida?" genomfördes i Kommunernas hus lokaler tisdagen 21.1.2014. Nästan alla anmälda deltagare var med på plats där Magdalena Kintopf först berättade bakgrunden till projektet och seminariet, senare om kartläggningen av webbsidor hos myndigheter och Nylands kommuner. Johan Hedrén berättade varför det behövs och hur det görs praktiskt, vilka lösningar det finns idag och rekommendationer. Vi fick två utomstående föreläsare, Aura Linnapuomi från Kultur för alla, om perspektiv på tillgänglighet. Den andra föreläsaren var Elina Havu, informatör från Vasa stad om projektsatsning med att informera på teckenspråk, när deras tjänst erbjuder information på teckenspråk. Många frågor ställdes och diskussioner fördes som var nyttigt för alla inblandade, representanterna som var med på plats kom bland annat från Dövas Förbund, Finlandssvenska teckenspråkigas styrelse, tillgänglighetsrådgivare i Esbo, informatörer med flera.

Projektarbetarna har gjort frågeenkät som pågick från 16.1.2014 fram till 16.2.2014. Frågeenkäten gällde teckenspråkiga webbtjänster hos kommuner inom Nyland och myndigheter, hur boende i Nyland upplevde servicen som den är idag. Frågeenkäten var på både svenska och finska med kort guide på finlandssvenskt teckenspråk, fanns tillgängligt på webbsidan www.visualaccess.fi och kunde besvaras via e-post eller post till kontoret.

Projektarbetarna genomförde del av projektets syfte som var en handbok. Den ska fungera som guide för informationsansvariga hos kommunal, statlig och offentlig tjänst, hur kan producera video på teckenspråk.

Vi genomförde ett slutseminarium av vårt projekt som ordnades i Helsingfors, Luckan den 25 tisdagen februari 2014. I slutseminariet berättade projektarbetarna om resultat och tillgänglighetsfrågor, hur vårt mål hade förverkligats hos kommunerna inom Nyland och myndigheterna och vad som behövs med vårt syfte från teckenspråkiga.

ACCOLA

Accola är ett projekt finansierat av RAY som Finlandssvenska teckenspråkiga har fått för tre år. Nu har det första året varit, där Johan Hedrén och Patrick Wiche varit projektarbetare.

Accolas mål är att sprida information om teckenspråkig tillgänglighet i Svenskfinland och andra kommuner där det finns större antal teckenspråkiga. Det ska vara möjligt att teckenspråkiga också kan få information på deras modersspråk som är teckenspråket om viktiga händelser och ärenden i samhället.

Under året har Accola genomfört kartläggning av fokusområde för deras tillgänglighet, i samarbete med VisualBridge Nyland förberett och genomfört kurs för teckenspråkiga. Accola har också märkt av attitydproblem hos kommuner och att det behövs mer kunskap och information om teckenspråk och döva. Tillsammans har projektarbetarna för båda projekten Accola och VisualBridge Nyland byggt upp grunderna till webbsidan visualaccess.fi. Syftet med webbsidan är att informera både via text och på teckenspråk till kommuner, myndigheter och teckenspråkiga om tillgänglighet. Det har även varit mycket diskussioner kring hur vi kan bemöta de som inte kan teckenspråk eller vet något om teckenspråkiga, därför har vi påbörjat arbetet med att skriva en handbok. Likaså planerat för ett kommunseminarium i januari där vi bjuder in föreläsare och ska berätta om teckenspråkig tillgänglighet. Det har varit ett tufft första år för båda projekten och många nya lärdomar.

9

ARBETSGRUPPER

BARN OCH UNGDOMSUTSKOTT

Under året har grundats en underavdelning för barn och ungdomar. I denna grupp finns Magdalena Kintopf-Huuhka, Ellinor Westerlund och Oscar Lönnholm.

MEDIAUTSKOTT FÖR FINLANDSSVENSKA DÖVAS BLADET

Under 2013 har varit Magdalena Kintopf-Huuhka, Johan Hedrén, Janne Kankkonen och Oscar Lönnholm medlemmar i utskottet.

UTSKOTTET FÖR SPRÅKPLAN

Arbetsutskottet har haft förberelser och ansökt om hotat klassificering av Finlandssvenskt teckenspråk till UNESCO. I arbetsutskottet har varit medlemmar under året; Janne Kankkonen, Karin Hoyer, Birgitta Wallvik, Oscar Lönnholm och Magdalena Kintopf-Huuhka

10 ORGANISATION

STYRELSE

FINLANDSSVENSKA TECKENSPRÄKIGA RF:S STYRELSE ÅR 2013

Håkan Westerholm, Ordförande
Janne Kankkonen, Vice Ordförande
Stig Engblom, sekreterare
Tomi Peura, kassör
Rolf Westerlund

Johan Hedrén, ekonomiansvarig /sekreterare

STYRELSEN HAR HAFT TIO (10) SAMMANTRÄDEN UNDER ÅR 2013

Styrelsen har haft 10 möten under året, de flesta på föreningens kansli, Tilkgatan 7 i Helsingfors.

FÖRENINGSTECKNARE

Förtroendevalda föreningstecknare har varit Håkan Westerholm, Janne Kankkonen och Stig Engblom samt Tomi Peura.

REVISOR

Frej Lobbas, CGR och Jukka Havaste, CGR från Nexia tilintarkastus OY

ADMINISTRATION

Antal medlemmar: 178 (31.12.2013)
Föreningens kansli finns på Tilkgatan 7, 00300 Helsingfors.

TACK FÖR SAMARBETET!

Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.'s styrelse vill rikta ett varmt tack till alla som under året, gjort insatser för och inom föreningens verksamhet. Många medlemmar hjälper på verksamheter, ger stöd till kanslipersonal med olika evenemang, med kontorsuppgifter och andra saker.

Det är viktigt att vi stöder varandra och föreningen, men att också ha trevligt tillsammans!

Dövas förbund har stött projektarbete och aktiviteter på olika sätt. NTM-centralen har varit bra stöd i projektarbete också. Föreningen är glad för olika samarbeten med bl a Luckan kulturarbete för Barnfest och med olika organisationer.

Vi arbetar vidare för att få bra samarbete med personer inom kultur- och undervisningsområdet som förstår våra mål att stöda de finlandssvenska dövas eget språk och kultur.

Vår språkgrupp är en liten minoritetsgrupp, men vi arbetar idogt för erkännande av egna rättigheter och en egen identitet som finlandssvenska teckenspråkiga.

TACK TILL FÖLJANDE FONDER

SAMS, Svenska Folkskolans vänner, Konstsamfundet, Stiftelsen Tre Smeder, William Thuring's Stiftelse, Stiftelsen den 7.de marsfonden, Svenska Kulturfonden, Brita Maria Renlunds stiftelse, Torsten och Sirkka Söderholms fond samt Undervisningsministeriet.

Många har på olika sätt bidragit till verksamheten hållits igång och utvecklar nya möjligheter. Det är positivt att ni har vår verksamhet och organisation nära er och vill vara med oss!

Finlandssvenska
teckenspråkiga r.f.

Tilkogatan 7, 00300 Helsingfors, Finland

fax. (09) 671169
e-post info@dova.fi
web www.dova.fi

Grafisk form: Tiina Särkkä
Illustrationer: Patrick Wiche